

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, *úv. Frieid Józsefne* úrnő házában,
hová a kizáratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt árjegyzek szerint számít fel.

Ok és okozat.

(Befejező rész.)
VIII.

Cikksorozatunk végére jutottunk. Csak főbb vonalaiban vázoljuk a két éves közéleti küzdelmet, csak azon nagyobb momentumokat emeltük ki, melyek fölött a tusa foly, de azt hisszük, a közönség már ebből is tiszta fogalmat alkothat magának arról, hogy ki vagy mi az oka e tusa ily hallatlan elvadulásának és annak a vakmerő durvaságnak, amely mint a küzdelem okának okozata, az ellentábor egész vonalán nyilvánul.

A kisebb, másodrendű eseményeket szándékosan mellőztük, mert ezek felsorolása és kellő méltatásuk kötetek venne igénybe.

Egy darab korrajz az, amit e cikksorozatban adtunk, hű története az utolsó két esztendőnek melyet méltóan úgy fejezünk be, hajelen cikkelyünkben indexét adjuk az egésznek mintegy fejezetenként sorolva fel újfent a küzdelem indító okait.

Az első fejezet kétségtelenül a volt kormánybiztság 10 milliós pazarlása körül viselheti.

E fölött indult meg elsőben a küzdelem.

Célunk volt itt, megmenteni a nagy hajótörésből az ártéri birtokoságnak, ami megmenthető; lehetőleg

odahatni, hogy ezen, számszerűség szempontjából a legfelsőbb államszámok által bár felülvizsgált számadások szakszerűség szempontjából újfent szigorú vizsgálatnak vetessenek alá.

E mellett a társulati költségvetésekben a takarékoság elvét lehetőleg érvényesíteni, amit e költségvetés szigorú bírálatával kívántunk elősegíteni.

Ez ellenében az ellenfél törekvése volt, az ártéri birtokosság anyagi érdekeit teljesen figyelmen kívül hagyva, kimosdatni a volt kormánybiztosságot, fátólt vetni a multakra, a könnyelmű gazdálkodásra és a társulat szervezetét megtartani úgy, ahogy van, azon színekura hivatalokkal együtt, melyek testén élődnek.

Vajon mi övttük-e ezen harcban a közönség érdekeit, vagy az ellentábor?

A küzdelem második fejezetét az 1889-iki megyei tisztújítás képezte.

Küzdöttünk itt a korteskedés azon tisztességtelen módja-ellen, melyet az ellenpárt részéről tapasztaltunk és a lezajlott tisztújítás fényes erkölcsi elégtételt szolgáltatott nekünk.

Azután jött nyomban a kincstártól bérbetett italmérségi jog hasznosítása és ezzel kapcsolatban a fogyasztási adóbérlét 3 évi tiszta nyereményének és ugyanezen idő alatt befolyt bírságpénzeknek elhárasolása fölött lefolyt tusa.

Az italmérségi illetékre nézve a mellett küzdöttünk, hogy az vagy adások ki olyan albrélónek, amilyen akkor kettő is kínálkozott, aki teljesen kártalanítja a várost az állam által történt kisajátítás folytán itt szenvedett 10 ezer frt veszteségért; vagy pedig állitassék fel a városi javadalmi biztság, melynél a város összes javadalmi egyöntetűen kezeltetnének: — mig Sima Ferencz és lapja minden erejét megfeszítette, hogy az italmérségi illeték adassék át kezelésre a fogyasztási adó kezelőjének.

Két éves tapasztalat van e részben mögöttünk és ez a két év mindenben nekünk adott igazat, mindenben azt bizonyítja, hogy a város adófizető polgárainak anyagi érdekeit itt is mi fogtuk fel helyesen. Mert ime, az első évben még csak hozott, a slendrián kezelés dacára is, valami kis tiszta jövedelmet a regále bérlét, de már a másodikban hivatalos jelentést kellett a tanácsnak a közgyűlés elé terjeszteni arról, hogy még a kincstártól illető bérösszeg sem fog befolyjni, ha csak jelentékenyen főlebb nem emeljük az italmérségi adót. És így bekövetkezett az az eset, hogy a képviselőtestület többségének könnyelműségeért, az egész fogyasztó közönséget kell lakoltatni — anyagiilag.

A fogyasztási adóbérlét 3 éves jövedelméből elhárasolt 2137 frt fölött

TÁRKA.

Északi fény.

— Emil Marriot beszélje. —

(Folytatás.)

(12)

— Nem tovább, mint okvetlenül szükséges; felelt Vera.

Pillanatnyi kéjlemlen esend állt be. Az ifjú fel-alá járkált a teremben, végre leült Vera mellé a pamlagra és megfogta a kezét. Törkő összeszorult. Vera egészen közel hajolt arcahoz, melyen a szemébe nézett és halk, elhaló hangon kérdezte:

— Sajnálod, hogy elúszom?

Es ő nem tudott erre sem felelni. A hálatlanság, a tudat, hogy ezt a nót gyalázatosan megcsalja, elámitja, egyszerre egész ijesztő rátságában nyilatkozott meg előtte. És nem lévén egyetlen szó ura többé, fejezt a nő ölébe hajva, heves zokogásba tört ki.

Álomként tűnt fel előtte, hogy volt, kerje e nót egyedül útra bocsátani és látta, ahogy a vonat clobogott. Az utolsó pillanatig tévőzött, vajon ne kövesse-e és ne tépjen-e szét minden köteleket, mely őt fogva tartja, hogy hű maradjon adott szavához vagy legalább becsületesen bevalljon neki mindent. De mind-ebből semmi sem történt, ő nem szólt és elhagyta Verát utazni. Mikor búcsúzóul a nő szívére szorítá őt, úgy érezte, mintha ő volna

a gyilkosa, aki áldozata által csókolni hagyja magát, hogy háta mögött biztosan verhesse törét a szívébe. Vera egészen masként magyarázta nyughatatlanságát és feldúlt arcát. Azt hitte, a valas fájdalom okozta mindent és igyekezett őt megvigasztalni. A boldogtalan! János a pamlagon fektült, melyen tegnap még Vera mellett ült és teleírta a pamla-vánkoszt . . . és kétségbeesésében az kívánta: bár ő és Vera és Francesca mind halva volnának, vagy soha sem láttak volna egymást; — őh, halva és éltetve lenni, befejezve a keblében dúló meghasonlást — igen, ez volna a legjobb!

X.

Három nappal később — hogyan élte le e három napot, alig lett volna képes számon adni — felkereste Francescát. A két nót az asztal mellett ülvé, munkával elfoglalva találta; a lampafény megvilágította arcukat és a szoba szegényes berendezését . . . Az anya tompa kiáltást hallatott mikor Jánost belépni látta, Francesca halottalvány lett, hátradőltsékében és olyan ijedten meredt reá, mintha szellem tűnt volna fel előtte. Félfénken, tartózkodva állt meg a küszöbön.

— Leányával kell beszélnem, signorina; szólt az anyához. Az ajtó nem volt zárva . . . becsüssák meg berohanom. Ha nem engedik meg, hogy elmondjam, mi hozott ide, ellentmondás nélkül fogok tavozni.

Az anya keserves panaszba tört ki. Francesca azonban megszakítá jajongását,

— Hadd ezt, anyám. Hadd beszéljen. Lépjön közelebb signor és mondja el amit akar. Rosszabbra úgy sem igen fordulhat a helyzet, mint amilyen mostan.

Félfénken közeledett a leánykához és megállt előtte. Francesca karjai lehanyatóltak, még mindég hálthálvány arcan aggodalom, vizsgatlanság tükröződött vissza. Ez aggodalmas arckifejezés, e megtört tartás mélyen meghatották az ifjút . . . Letérdelt a leány előtt és gyengéd alkatu kezét kezébe fogta. Oh ég! mi nyílt erődenek voltak e halvány ujjak!

A leány anyja felemelkedett, az ablakhoz lépett, eltakarta szemét és keservesen zokogott.

— Francesca! kezdé János. Sokat kell kedgednek elmondanom. Három napig tusakódtam önmagammal, hogy képes leszek-e lelkiismeretem előtt megfelelni azért, amit tenni szándékozom . . . és arra az eredményre jutottam, hogy megtehetem azt, meg kell escelekdnem. De kérem, hallgasson meg türellemmel; hosszú történetet kell elmondanom.

A leány némán intett. Es az ifjú elmondta történetét; leleplezte előtte egész életét, zsenge gyermekkorától egészen a pillanatig. Mikor Veráról kezdett beszélni, Francesca lassan kivonta kezét az övéből. Nem szakította félbe beszédjét egyszer sem és mikor végre befejezte egész vallomását és egész lényé mint nyitott könyv állt előtte, még akkor is némán, szótlánul támasztotta fejét a kezére.

(Folyt. köv.)

kifejlett harcban — élünk volt ez öszszegzet visszanyerni a közpénztárnak és ez — miután az ügyet a belügyminiszterig felvitük — sikerült is. Azt hisszük a bírság-pénzek visszatérítése is épp így fog sikerülni. — Az ellenfél itt a legdurvább eszközökkel küzdött ellentünk, hogy a közpénztárt ezen öszszeggekkel megkárosítsa, de nem eszsgedtünk a harcban és fáradozásunknak meg volt a kívánt sikere.

A szentes-vásárhelyi vasútépítés ügyében ezután következett tusa most szünetel ugyan, de azt hisszük, hogy még nem ért véget. A helyzet itt is világos. Sima Ferencz, aki előbb melegen pártolta a vasútvonal tervbevett kiépítését, a megyei tisztújítás után nagy elkeseredésében és elvakítva dühétől, egyszerre ellene fordult Szentes, a vármegye és a községek egyeses érdekében és mindent megkísérelt, hogy akadályt akadályra gördít a terv megvalósulása elé. Mi kezdetétől máig következetesen megmaradtunk azon első álláspontunkon, hogy az öszszes érdekekre életkérdés a vasútépítés, de különösen az Szentesre, melynek saját vasútja csak ezen új kapcsolat révén nyer igazi nagy jelentőséget.

A Döme-féle sikkasztásból folyó fegyelmi ügyek fölötti vita nem csupán a legérdekesebb és legtanulságosabb fejezete a két éves küzdelemnek, hanem egyszerűen annak főmozgató ereje is.

Az egész elkeseredett harc tulajdonképpen erre vezethető vissza, mert ha ezt nem bolygatjuk, ha hallgatólag és kölcsönös beleegyezéssel ennek a lebonyolítása elodázódik az idők végtelenébe és a helyett, hogy a sikkasztásokból eredt kárt azokkal térítessék meg fegyelmi határozattal, akik hivatalos kötelességük elmulasztásával azt lehetővé tették; ha egyszerűen szemelt hunyunk és a város adófizetői nyakára hárijuk át az ezrek és ezrek megtérítését, — hát akkor szó sem volna itt háborúról és Stammer Sándor alispán volna az ellenfél szemében a legkitűnőbb férfú akit, magasztalának a mennyekig.

Könnyű a »Szentesi Lap« korábbi számaiból kimutatni, hogy így van.

Mikor néhai való Rónay Lajos 1889 tavaszán megvált a csongrádme gyei főispánságtól, mozgalmal indult meg az iránt, hogy a belügyminisztertől megyebeli ember kineveztetését kérjék a megüresedett tisztre.

Es ekkor, 1889 május 5-iki számában a »Szentesi Lap« erről így írt:

»Annnyit azonban tudunk, hogy ha győzni fog a kormányal megyénk azon óhaja, hogy megyénkbeli ember legyen a főispán, ez esztre Fekete Márton főigazgató és Stammer Sándor alispánnak van legtöbb kilátása a kinevezetésre.«

Világosan kitűnik ebből, hogy Sima Ferencz még a főispáni székben is szivesen látta volna Stammer Sándort, csak hogy Balogh János lépjen helyébe alispánul, ami különösen a Döme-féle ügyre való tekintettel látszott kívánatosnak, melyet ez esetben kényük szerint intéztek volna el.

Es hogy az ezen ügyből eredő vagyoni károsodást miként akarták a város nyakába háritani: ezt már előző idevonatkozó cikkünkben kimutattuk.

A kaszinói hadjárat képezi a nagyobb momentumok utolsó fejezetét. A hallatlanul brutális erőfeszítéssel szemben, melyet e tusában a kaszinó szétrobbantására kifejeztetek, mi végig megőriztük nyugodtságunkat, pedig nem lehetett ránk, mint a művelődés egyik organumára és társaséletünk egyik harcosára közönyös az, hogy ezen társadalmi és közművelődési intézetünk megrontására törnek.

Jó szerencse, hogy e törekvések meghúsultak, sőt azok vesztettek rajta, akik másoknak akartak vermet ázni.

A kaszinó fennáll, sőt erősebb ma mint valaha volt, társasélete olyan élénk, mint talán csak a 60-as években lehetett és ami izgága, bomlasztó elemet magában foglalt, az ki van küszöbölve.

Sok apró részlete van még e két éves adáz tusának. Ott van a járlatügy, mely most nyert fáradozásunk folytán Szentes anyagi érdekeinek megfelelő elintézet, ott a gimnáziumi oktatásügy, a Filó Tihamér dr. és Tóth Kálmán elleni fegyelmi ügyek és ki győzné felsorolni hány egyéb ilyes ügy, melyek mindenikénél a személyes gyűlölet és magánérdek ellen vívtunk kemény harcát.

Hogy tisztességesen-e a magunk részéről és durván, a hírlapírói tisztesség rovására-e az ellenfél részéről, ezt sem lesz nehéz bebizonyítanunk:

Egyebet se kell tennünk, csak néhány mondatot idézni a »Szentesi Lap«-ból, ahogy egyik, másik esetben ellenünk vagy a szerepvivők ellen írt: nyomban kiviláglik tisztesség dolgában az egész helyzet.

Ime egy kis izleltet a »Szentesi Lap« tisztés (?) hírlapírói stílusából. A lap 1890 évi 23-ik számából veszszük ki:

»S amig a főispán tömörülésre hívja maga mellett a megye intelligenciáját, ugyanekkor egy farkasodóból hangzó üvöltés hívja fel a közönséget, hogy«

Majd ugyanott alább:

»S azon szemérmetlen hangra, melytől a »Szentes és Vidéke« áradozik, . . . ha pusztán ez illető lap közvetlen s hitvány környezetéről volna szó, ha mindjárt kígyót, békát és vámpírt kiáltanak is »stb. . . . melynek öszszes dicsőfnye a »Szentes és Vidéke« undok mocsarából, mint láderéz kél és jár és mérget lehel.«

Vége a cikk befejező része:

» . . . már több ízben kijelentettük, hogy el sem olvassuk a főispáni iroda piszkolódásait; de mivel az üres méltóság a fegyverszünetre sem szünt meggyalázatos irkálásaival, hát legyen harc és harc!«

Talán elég lesz izleltetőnek ez az idézés is. Mert így, sőt ennél vadabbul megy ez két év óta a lap csaknem minden számában épp úgy, mint a ponyvára szánt olesó kiadásában, a »Csongrádme gyi Híradó«-ban; sőt ez utóbbiban fokozott és undort keltőbb durvasággal.

Es most ez ellenében azt mondjuk: vegye elő bárki is lapunknak a szer-

kesztésünk alatt eddig megjelent öszszes számaikat, olvassa végig figyelemmel mind és ha bár egyben egy mondat talál, mely hírlapírói tisztességtelenség és durva műveletlenség dolgában akár csak a fentidézett kivonatokhoz is hasonlít, melyek pedig még szelid természetűek, — akkor letesszük a tollat és soha többé nem vesszük a kezünkbe a célból, hogy az ellenféllel megküzdjünk!

Rémképek. A békeapostolok táborának egyes tagjai addig-addig emlegették az erőszakot, a harcot, a dúló háborút, hogy végre maguk is megrémültek tőle és hallucinációba esnek: mintha a megfélemezésükre katonaságot rendelt volna ki Szegedről az alispán, a polgármester-választáshoz.

Megtöltötték a levegőt mindenféle gyűanngal. Az egyik lapjuk megírta, hogy: »az esztre, ha Balogh János a polgármester-választásnál mellőztetnék, kandiálása csak meg is nehezítené, akkor ez a város többé nem a törvényesség, hanem a törvények kijátszásának hazája, s akkor ez a higgadt, nyugodt néptörvénytelenség ellen csak törvénytelen eszközökkel harcolhatna, megkérdendné, hogy: nohát, ki az erősebb? — Szóval, az egész város lángba borulna s lenne harc és háború, amilyenhez fogható még nem volt városunkban s kiméletlenül elsöpörné azokat, kik ily aljas, galád módon akarnak visszafélni a polgárok — visszafújtott dühe árán fenntartott türelmével.«

Ezt írja a párt egy tisztelőtreméltó (?) organuma; míg a párt egy tagja nyíltan hirdeti mindenknek, akik hallani akarják, hogy a tisztújításon vér fog folyni, ha ott minden úgy nem lesz, ahogy ók akarják. Maga a pártvezér, Sima Ferencz pedig ott beszél nagy hangon a vendéglő kertben, hogy ide ne egy század, hanem egész ezred katonát hozzanak a tisztújításra, mert az is kevés lesz az ő dühök feltartóztatására, haragjuk megfélezésére, ha

Es mikor e rémséges handabanda révén megtöltötték a levegőt a lángborult város fojtó füstjével, a kiomló vér részgőzét szágával; míg egy ezred katonaság ropogó sortűzével; mikor kellőképpen feltűztelték magukat az irtó háborúra és azt látják, hogy a nagy lármától, üres pufigástól senki sem ijed meg, — hát akkor erőt vesz rajtuk egy agyrem és amit képzeletük alkotott, azt megvalósulva látván, hirdetik, hogy az alispán egy század katonaságot rendelt ide Szegedről, »hogy a f. hó 30-án megejtendő polgármesteri választásánál a közbiztonság fenntartásáról gondoskodjék.«

Természetes, hogy ezért aztán a »Szentesi Lap«, mely a f. évi 115-ik számában hozza ezt a szenziós hírt, az ő szokott modorában neki is megy az alispánnak, rettenezen feldicsérve Szentes népét, ugyanazt, amelyről pár nappal előbb az ő nyomdájában és a főklapjában nyomták ki, hogy lángba fogja borítani a f. hó 30-án az egész várost, — hogy az ilyen meg amolyan józan és higgadt, meg hogy »nem egyszerűen álltak választásnál a pártok a mérközés egész erőfeszítésével egymással szemben. — Es sohanem volt egy szóváltás.«

Hogy Szentes népe milyen józan, hig-

gadt és békeszerető, ezt tudjuk mindannyian, bizonyára tudja Stammer Sándor is annyira, ha nem jobban, mint Sima Ferenc. De épp mert ezt tudja: nem is volt szándékában semmiféle katonaságot sem iderendelni a f. hó 30-iki polgármesterválasztáshoz — és mert szándékában nem volt, hát nem is cselekedt, dacára annak, hogy ilyen rendszabályt az a sok veszekedett háborús hír és rettenetes riogatás, amit a Balogh-párton levő egyesek elkövetnek, nagyon is indokolta.

De ha nem cselekedte eddig, nincs kizárva a lehetőség, hogy meg fogja cselekedni ezután, szemben azon, írásban és szóban egyre folyó izgatással, mely a szabad választói jog megfélemlítését célozza. És ha ezt megcselekedné az alispán: csak hivatalos kötelességét teljesítené, mert végre is azért, hogy a választás csendben és rendben folyjon le, ő a felélés és nem Sima Ferenc. De ha ily kényszerhelyzetbe sodortatnék, azért a felelősség semmiesetre sem őt, hanem igenis azokat terhelné, akik durva igazgatásaikkal a közbéke megzavarásán mesterkednek.

Ne gyötörjék hát magukat a t. ellenpártiak, semmiféle agyrémmel sem, mert eddig szó sincsen a katonaság iderendeléséről és ha lesz szó, hát azt ők fogják előidézni erőszakosan.

Ha pedig a »Szentesi Lap« azt keresi, aki — hogy saját szavait idézzük — »gyalázatosan megbántja, nyíltan pellengérezzi Szentese népét, mint olyan rakoncánt, amelynek a megfélemlítésére katonaságot kellene hozni;« ha ezt az egyént keresi, hát megtalálja a környezetében és nem a vármegyén. Megtalálja abban, akinek a cikkében az ő nyomdájára nyomta ki, hogy a nép *lángla faja borítani a várost.*

Ez pedig talán csak nem az alispán volt?

Ujdonságok.

Szentes, 1891. szept. 24.

— **Közigazgatási bizottság.** Vármegyénk közigazgatási bizottsága a f. hó 23-án rendkívül gyűlést tartott. A gyűlésen, az egyéb hivatalos elfoglaltsága miatt tavallévő főispán helyett, Stammer Sándor alispán elnököl, aki délelőtt 10 órakor megnyitotta a tanácskozást, Vadász József helyettes pénzügyigazgató terjesztte elő jelentését arról, hogy Dorosma, Tápé, Horgos, Agyó és Sándorfalva községeiben a f. évi állami adó behajtása körül az előjárások nem fejtenek ki kellő erélyt, az adóhatalmak ezért óriási mértékben veszekedtek és az illető hivatalos közegek, dacára a szegedi pénzügyigazgatóság hozzájuttatott több rendbeli felszólításnak, hivatalos kötelességüket nem teljesítik; a zalogolások a legrikább esetben eszközöltettek és a végrehajtás egyetlen egy esetben sem. Ehez képest határozati javaslata az, hogy az illető községek előjárói hivatásuk fel kötelességük 15 napon belüli teljesítésére; amennyiben pedig ez utasításnak eredménye nem volna, hatalmaztassék fel a szegedi pénzügyigazgatóságra, hogy az illető községi bíró és jegyző terhére állami végrehajtókkal intézkedjék az adóbehajtás iránt, kimondatlanul elnök a felelősség is. Réti Ferenc, Kiss Zsigmond és Fekete Márton időelőttinek tartják a felelősség azonnali kimondását és úgy vélik: elég, ha ezúttal a közig. bizottság szigorúan utasítja az illető községi előjárókat, a hátralevő adó azonnali behajtására és amennyiben ezen utasításnak a legközelebb tartandó közig. bizottsági gyűlésig cseleget nem tennének, akkor mondassék ki rájuk a felelősség, mihez képest a pénzügyigazgatóság is felkérendő volna, hogy ezen legközelebbi gyűlésre tegyen jelentést arról: mily mérvben eszközölték az illető községek hivatalos közegei a

most kapott utasítást? A közig. biz. többsége ez indítványt fogadta el a hely. pénzügyigazgató határozati javaslata ellenében és ugyanazon határozat szövege Szentese városra is, melynek adóhatalmairól a helyett. pénzügyigazgató ezután referál. — A második tárgy, a szegedi államépítési hivatal fenntartásához leendő év hozzájárulás összegének megállapítása volt. A kereskedelmi miniszter ezen hozzájárulást 1048 forintban javasolta, minek ellenében Csató Zsigmond, megyei főjegyző szépen megokolt és világosan körvonalozott határozati javaslata szerint, a Fekete Márton biz. tag által tett módosítással határozatba ment a nevezett minisztériumhoz oly felterjesztés intézése, hogy a jelen helyzetben, mikor a csongrád megyei műszaki teendők Szegedről láttatnak el, ami olyan abnormitást, melyhez fogható az egész országban több nincsen, a bizottság még a fennálló törvények alapján sem látja a vármegyét arra kötelezhetőnek, hogy az idegen törvényhatóság területén elhelyezett államépítési hivatal fenntartásához hozzájáruljon. Ellenben kész a vármegye törvényhatósága az esetre, ha régi óhajához képest az államépítési hivatal a megyei központba helyeztetik át, e hivatal egész évi fenntartási költségének két harmadrész terhére magára venni, az utadó alapja terhére. A bizottság az előterjesztést tevő főjegyzőnek, szabatos és szépen indokolt jelentésért és hat. javaslataért meglehetősen elismeréssel adózott. Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést, délelőtt 11 órakor bezárja.

— **Küldöttség a kultuszminiszternél.** Lapult legutóbbi számában hirt adunk már róla, hogy a gimnáziumunkhoz a német-latin tanszékre megválasztott tanár megerősítése ügyében, a gimn. bizottság küldöttséget menesztett a kultuszminiszterhez. A küldöttség tagjai: Fekete Márton biz. tag és Zolnay Károly gimn. igazgató, mint most értesülünk, a mult hét végén járt Budapesten, de a közoktatásügyi minisztert nem találva otthon, csak az illető szaktanácsosnál adhatták elő kérelmüket, aki határozottan kijelentette előlük, hogy a megválasztott tanárt nem fogják megerősíteni, mert kellő képesítése nincsen. Gimnáziumunk oktatásügye ezzel ismét zátonyra jut, amelyből kivánatos hogy mielőbb lekerüljön azzal, hogy a tanárválasztás lehető legelőrebb idő alatt megcselekedjék.

— **Egyet-alakítás.** Mintegy 350—400 érdeklődő, jobbadán az iparos és munkásosztályhoz tartozó, vett részt a f. hó 20-án, délután 3 órakor abban a nagy értekezletben, mely a mondott időben, a túl a kurcai közgyűlésteremben tartott, egy Szentesen alakítandó betegsegélyező és temetkezési egyetlekedéből. Az értekezletet Balázsovics Norbert nyitotta meg, szép beszédben fejtegette a célt, mely a felhívás kibocsátását az egyetlelakításban vezérel. Ezután Szathmáry Pál indítványára, a jelen voltak értekezleti elnökek egyhangúlag Balázsovics Norbertet, jegyzőnek Sz. Kovács Pált választva meg, behatóan és hosszasan megvitatták a felváltott alapszabály-tervezetet, melynek egyedül azon rendelkezését kifogásolták, hogy az egyetlebe való belépés a baleset és életbiztosítás kötelező voltától feltételezessék. Az egyetlelakítás tervezőket e kötelező biztosítás behozatalának eszméjénél nem vezérelte sem úgyszólván, sem haszonlesés, hanem pusztán azon humanus szándék, hogy az egyetle szegénysorsú tagjai minden esélytel szemben biztosítva legyenek ne csupán a nyomor ellen, hanem hogy e jó és emberbarát intézmény kihasznál a legszomorúbb eshetőségen, a haláleseten túl is, a tagok visszatartva családja javára. Valószínű azonban, hogy a többfelől nyilvánult óhajhoz képest, az egyetlelakításánál a kötelező baleset és életbiztosítástól el kell tekinteni és ez úton — azt hisszük — az egyetle rövid időn mintegy 1500—2000 taggal meg is fog alakulni.

— **A mostoha gyerek.** A kis tömörkény pusztá erőnek-erejével el akar szakadni az édes anyaközégtől, Mindszentől. Ugy érzi,

elég erős ahhoz, hogy már a maga lábán járjon, maga intézze a sorsát, maga rendezzen be magának különvált községi háztartást. A legutóbbi megyegyűlésen ugyan, mikor az elszakadási ügyet tárgyalta, a törvényhatóság többsége még nézetlen volt és mindenképp odaakarta láncolni a kis szabadoncot továbbra is az édes anyaközéggel kötélyéhez, de hat Tömörkény önálló község szeretne lenni és mert a belügyminiszter a főlebeszésre elrendelte, hogy újabb tárgyalások indittassanak meg e részben, tehát ma lesz Mindszentben a helyszíni tárgyalás, melynek vezetésére a vármegye részéről Csató Zsigmond dr. főjegyző küldetett ki.

— **Utibiztosi szervezet.** A kereskedelmi miniszter jóváhagyta vármegyénk törvényhatóságának az utibiztosi állások szervezésére hozott közgyűlési határozatát, melynek értelmében két utibiztosi állás lesz ezután a megyében. A legutóbbi megyegyűlésen, e két utibiztos székhelyére nézve, élénk küzdelem folyt le a tisztánjárás és a csongrádi járás megyebizottsági tagjai közt, amennyiben az utóbbiak a második utibiztos székhelyéül Csongrádot kívánták, míg az előbbieket, kiket a tisztánjárás is támogattott, Dorosmárt küzdöttek. A közgyűlés többsége akkor Csongrád javára döntött. A kereskedelmi miniszter azonban most, az összes megyebeli községek óhajának figyelembevételével (Csongrádot kivéve) a törvényhatóság e határozatát megváltoztatta és olyképen rendelkezett, hogy az egyik utibiztos a központban Szentesen, a másik pedig Dorosmán tartozik lakni.

— **Halálozás.** Ismét egy derék, munkás emberéletet szakított ketté a körülhatárolt halál. Dobray Sándor, a szentesi kereskedők nevezte, a köztisztviselőben és becsületben álló polgár, a f. hó 22-én délután 3 órakor, hosszas szenvedés után elhalálozott. Egyike volt e azon eszedes családok körében zajtalanul munkáló, tevékeny férfiaknak, minőket leginkább a kereskedői karban találunk. Nem vágyakozott közéleti szerepvételre soha, de ifjabb éveiben annál kiválóbb egyénisége volt társadalmunknak, bár működése a társas életben is csendes, zajtalan volt, minden feltünni-vágyástól ment. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: »özü. Dobray Sándorné szül. Kovács Karolina úgy a maga, valamint leánya: Jolan és az összes rokonság nevében, fájdalomtól szívvel tudatja a forrón szeretett férj és jó édes atya, illetve testvér és rokonnak: Dobray Sándor kereskedőnek f. évi szeptember hó 22-én, délután 3 órakor, életének 63-ik, boldog házassága 17-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemét f. hó 24-én, délután 4 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a közép-temetőben örök nyugalomra tétetni. Aldás és béke lengjen porai felett!« — Temetését tehát ma délután 4 órakor lesz a főútcái gyászszóltól, és nincs kétségünk az iránt, hogy városunk lakosságának ósztatlan részvétele adja meg neki a végtszességét.

— **Széchenyi István emlékezete.** A folyó hó 21-én kegyelettel ünnepeltük meg városunkban a legnagyobb magyar: Széchenyi István fő születésnapjának száz éves fordulóját. A főgimnáziumban délelőtt 10 órakor folyt le a kegyeletos emlék-ünnep, melyen Berecz Sándor dr. emléketemmel beszédben méltatta Széchenyi életét és érdemét, a főgimnáziumi ifjúsági dalegyet a »Szózatot« énekelte, Molnár József VIII. oszt. tanuló pedig szavalt. — Este a kaszinóban társasvacsorára gyűlt mintegy 60 egyetle tag, hol a kedélyes lakoma során Zolnay Károly vál. elnök lelkes pohárköszöntőben emlékezett meg a legnagyobb magyarról, benne a kaszinói egyetleket megalapítójának emlékezetét dítette. Utánna Fekete Márton elnök, majd Petrovics Soma ág. ev. lelkész mondott szép tözsozat, utóbbi ismételt pohárköszöntőben különösen kiemelvén azt, hogy Széchenyi István Szentesen jártában épp ennek a háznak, (akkor Dobossy-féle ház) vendége volt, amelyben ma a kaszinó van, ahol emléket ünnepeljük.

— **A gimnáziumi önképzőkör** alakuló gyűléséről referálva, a »Szentesi Lap« f. évi 115-ik száma olybá igyekszik az ott lefolyt vitát feltüntetni, mintha a körvezető tanár helyeselte vagy istápolta volna azok törekvését, akik ott az 5. és 6-ik osztálynak a szavazati jogból célozt kizárásával kétségtelenül bizonyos kasztzellemet igyekeznek a körbe behozni. Teljesen megbízható forrásból nyert értesülésünk alapján irhatjuk, hogy a referáda nem alapszik valóságosn. Azt a kétségtelenül kárhuzatos kasztzöltségnek csak 2—3 tanuló istápolja. A többi 7. és 8-ad osztályosok távol állanak attól és maga a körvezető tanár, Pólya Ferencz, bár igérte, hogy több tanintézet gyakorló-körének szervezetéről be fogja szerezni az adatokat, de határozottan kijelentette azt is, hogy az 5. és 6. osztály kizárását a szavazásból jogtalanságnak tartja és helytelenül.

— **A járlatok és a közönség.** Most lefolyt őszi országos vásárunk alkalmából többfelől hallottuk a közönség zúgolódását azon főkapitányi intézkedés fölött, hogy a marhavásártérre semmiféle kocsiabfogott jószágot sem bocsátott be, ha járlat nem volt. Sőt a »Szentesi Lap« ezért keményen meg is róta, haszonleséssel vádolta a főkapitányt. Az igazság érdekében ki kell jelentenünk, hogy a közönségnek és a »Szentesi Lap«-nak is csak részben van oka zúgolódnia. Mert a miniszteri rendelet igemis határozottan megtiltja, hogy a marhavásártérre semmiféle jószág sem bocsátható be járlat és egészségügyi bizonyítvány nélkül és az alól a kocsi elé fogott jószág sem képezhet, — az állategészségügyre való tekintetből — kivételt. E részben tehát a főkapitányi intézkedése jogos volt, mert aki kényelemből kocsiab-fogóvá lett akar hajtani a vásártérre, az lássa is el magát járlatlalt. Azonban kifogásolható méltán az, hogy a főkapitány ezen új intézkedését a vidéken nem hirdesztelte ki eléggé és hogy nem gondoskodott hely kijelöléséről a vásártérre be nem bocsátható fogatok részére.

— **Eljegyzés.** Herczog József, a körös-tisza-marosi ármentesítő társulatnál alkalmazott fiatal mérnök, ma este tartja eljegyzését Götzl Berta kisasszonnyal, dr. Götzl Bertalan t. b. megyei orvos szeretetreméltó, szép leányával.

— **Esküvők.** Bleier József fiatal gazdaszt a f. hó 22-én vezette oltárhoz Ehrlich Dinka kisasszonyt, Ehrlich József helybeli földbérli kedves leányát. — Bleier Ignác helybeli mészáros-mester szép és kedves leányát, Bleier Jusztika kisasszonyt a f. hó 23-án vezette oltárhoz Bleier Lipót fiatal mészáros-mester. — Ugyanaz nap délután 4 órakor pedig Török József fiatal szabó-iparos esküdött örök hűséget Varga Jusztika kisasszonnyal, öz. Varga Sándorné kedves leányával.

— **Ujjonczál.** Az idén besorozott gazdálkodó ifjak búcsú-táncvigalma a f. hó 20-án, vasárnap este zajlott le a Kasszalló nagytérképben, mely czúttal is, mint az előző években — teljesen megtelt mulatni vágyó, derüs közönséggel. A mulatság felszelen volt és minden ízében magyaros. A derék ujjoncok jó barátai s ők maguk derecasan helyt álltak a begyült szép leányok, menyecskék mulattatásában és hajnalpirkadáskor is járta a »hogy volt«, a ropogós, tízes csárdás.

Selyem-grenadineket, fekete és színes (minden világos színben is) 95 krtól 9 ft 25 krig méterentek (18 minőségben) — szétkald ütőzékenként, portó- és vámmentesen G. Henneberg (és. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zúriehben. Minták forduló postával küldetnek. Levélre 10 kros levelegy teendő. (7)

Irodalom.

»**Árnyék.**» Irta: Lipcsey Ádám. Egy fűzött példány ára 1 frt; díszes fűzőkötésben 2 frt.—Az a kedvező fogadtatás, melylyel Lipcsey Ádámnak két év előtt megjelent »Gyöngyvirág és kisebb versek« című verskötete mind a közönség, mind a kritika részéről találkozott (mely

kötet immár teljesen elfogyott), arra buzdította Endrényi Imre, szegedi könyvkiadót, hogy a nevezett szerzőnek újabb költeményeit »Árnyék« címmel, egy minden tekintetben díszes kiállítású könyvben kiadja.

Az »Árnyék« folyó évi november 1-én jelenik meg, mi okon felkéri a kiadó mindazokat, akikhez a megrendelési felhívást megküldi, hogy az ívet, (tekintet nélkül arra, van-e, vagy nincs rajta aláírás?) legkésőbb folyó évi október 15-ig címzetre sziveskedjenek visszaszármaztatni.

A könyv ára csak az átvételkor fizetendő.

Ivtartóknak tiz megrendelés után tiszteletpéldány jár.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1891. szept. 23.

A szíret most vette kezdetét és csak azt jegyezhetjük fel, hogy átkozott kevés bor lesz, s a mi lesz, az sem jó minőségű.

A kukorica-törésnek vége felé járunk, s lehet mondani, hogy jó középtermést kaptunk, melynek igen jó ára van.

Szántani vetni a nagy szárazság miatt éppen nem lehet.

Őszi országos vásárunk, mely igen kedvező idő mellett folyó hó 21. és 22-én tartatot meg, minden tekintetben jól sikerült; kereskedőink, gazdáink, iparosaink meg lehetnek elégedve.

Lábas-jószág nagymennyiségben hajtató fel, szarvasmarha, ló, sertés és juh feles számmal volt és az adásvételben igen nagy forgalom a szarvasmarhából, még pedig jó árak mellett; rossz áráról azonban az igazságnak és sovány sertéseknek.

Gabonapiacunkon csakis csöves-kukoricát lehetett látni, melyből nagymennyiség hozatott be, amely azonban jó áron talált vevőre. Arpa, búza egészen hiányzott.

A következő árakat jegyezhetjük a vásár folyamáról:

Terményárak:

Búza mm. 9 frt 80—90 kr.
Arpa köbke 4 frt 70—80 kr.
O-kukorica köbke 5 frt 80 kr., mm. 6 frt.
Csöves uj kukorica vékája 60—70 kr.; mm.-ja, mely 5/4 vékának felel meg. 2 frt 60—80 kr.
Zab köbke 3 frt 40—60 kr., mm.-ja 5 frt 80 kr.
Köbke 4 frt, 4 frt 30 kr., mm.-ja 4 frt 50—80 kr.
Heremag mm.-ja 40—42 frt.
Szalonna mm.-ja 49—50 frt.

Lábasjószág árai:

Ökör párja 220—300 frt, 200—100 frt.
Fugottborjú párja 30—45 frt.
Hízott sertés, tisztá vágásra 44—45 kr. kilója.
Sovány sertés, 2—3 éves párja, 35—40 frt; egy évesek párja 20—26 frt; 8—10 hónaposak párja 14—18 frt.
Vágnivaló juh párja 8—10 frt.

Szárnyasok ára:

Hízott lúd párja 3 frt 50 kr., 5 frt.
Sovány liba párja 2 frt 20—50 kr.
Pulyka párja 3 frt, 5 frt.
Hízott réce drbja 80 kr., 1 frt.
Sovány réce párja 1 frt 20 kr.
Tyúk párja 1 frt, 1 frt 20 kr.
Kappan párja 1 frt 30—40 kr.
Csirke párja 50—60—85 kr.
Tojás 8—9 darab 20 kr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátyás Ferencz
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Kiadó lakás.

Egy szoba bútorral vagy anélkül és konyhával Szt.-Mihály naptól kiadó. — Értekezhetni I. t. 167. szám alatt, kurcaparti utcában. 2—1

Árverési hirdetmény.

Kampler Sámuel kun szt. mártóni lakos csödtömegéhez tartozó p-gyalui tanyán a f. termésből nyert egy 21 öl hosszú, 3 öl széles, 3 öl magas kazal búza-szalma, egy 4 öl hosszú, 2 1/2 öl széles, 2 1/2 öl magas kazal arpa-szalma, egy 14 öl hosszú, 2 öl széles, 1 1/2 öl magas kazal búza- és arpa-polyva, egy boglya szén, egy kocsis búza- és zab-szalma, 6 zsák búza-rostaalj, 10 zsák konkoly, körülbelül 20 véka zab, morzsol és csöves kukorica, kukorica-szár, lovak, szekerek és különféle gazdasági eszközök a csödválasztmány határozata folyáda a helyszínén vagyis Kampler Sámuel p-gyalui tanyáján 1891. évi szeptember hó 29. napján délután 4 órakor kényszerűen megjellett, becsáron alul is. árverés útján a legelőbbit igérőnek eladatni fognak.

Közelebbi felvilágosítást ad alulírott csödtömeg-gondnok Szolokon, vagy pedig dr. Csávás Lajos helyettes csödtömeg-gondnok Kun-szt.-Mártónban.

Dr. DEUTSCH ADOLF,
ügyvéd Szolokon,
mint Kampler Sámuel csödtömeg-gondnok.

Hirdetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy sógoromtól, Beéh Mártontól, a mai napon a

mészáros üzletet

átvettem és azt a f. hó 27-én megnyitom, az ő felügyelete alatt.

Mészárszékemben a marhahús kilóját 44 kr-ért fogom kiszolgáltatni és gondom lesz rá, hogy a t. közönség igényeit jó és szép hús kimerésével mindenképen kielégítek.

Hiszem, hogy a t. közönség megelégedését teljes mértékben sikerülni fog kiérdemelnem és így mészáros üzletemet b. figyelmébe és pártfogásába ajánlva, vagyok Szentes, 1891. szeptember hó.

tisztelettel:

Labádi János,

2—1

mészáros.

2450. tkv/1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság, mint telek-könyvi hatóság közhírre teszi, hogy Veres Lajos végrehajtatónak Veres Lajosné Pócsi Jusztina végrehajtatás szüenődi elieni 500 ft tőkeelővetelés és járulékal iránti végrehajtatási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbíróóság területén) Szentes városában fekvő, a szentesi 1132. sz. tjkben A. t. 1527. sz. a. foglalt 260 nsz.-61 terü I. t. 502. népsorszámu ház és udvarból alperes Veres Lajosné Pócsi Jusztinát illető fele részre — illetve a végrehajtatási törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra és minden tartozékaira az árverést 1032 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlant az 1891. évi október hó 1-30 napján délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. L.X. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték-papírban letenni, avagy az 1881. L.X. t.c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróóság (tkvi hatóságánál) 1891. évi július hó 29. napján.

A szentesi kir. j.-bíróóság, mint telek-könyvi hatóság.

TENESVÁRY,

kir. aljárásbíró.